

OBSERVATOIRE EUROPEEN DU PLURILINGUISME

L'OEP a besoin de vous. Pensez à lui apporter votre soutien. Cliquez

Scrisoarea OEP nr. 55

(iulie-august 2014)

<http://www.observatoireplurilinguisme.eu>

Editorial: Evidență și coerență

Este oare plurilingvismul doar un gen de doxă care reflectă un discurs oficial cu care toată lumea este, din principiu, de acord, și care maschează o realitate plină de contraste?

Doctrina oficială a Consiliului Europei este, de peste jumătate de secol, plurilingvismul, iar marea operă lingvistică a Consiliului Europei, și anume CECRL (Cadrul european comun de referință pentru limbi străine), precum și un întreg ansamblu de realizări care gravitează în jurul acestuia, reprezintă un document care definește plurilingvismul și care este impregnat de plurilingvism. Fără a-i adăuga virtuți miraculoase, CECRL are avantajul decisiv de a permite comparații între diferitele sistemele educative și de a le îmbunătăți lizibilitatea. Consiliul Europei a elaborat și o multitudine de convenții al căror scop îl reprezintă protejarea diversității lingvistice și culturale.

Doctrina oficială a Uniunii Europene o reprezintă multilingvismul. Regulamentul nr. 1 din 1958 pune bazele multilingvismului instituțional și stabilește cadrul regimului lingvistic la care trebuie să se raporteze instituțiile europene. Tratatul de la Lisabona reamintește principiul fundamental al respectării diversității lingvistice și culturale a Europei. Uniunea Europeană și, în special, Comisia Europeană, au elaborat o suită de recomandări, rapoarte și decizii. Consiliul European de la Barcelona din martie 2002 a stabilit ca obiectiv al sistemelor de învățământ tocmai predarea a cel puțin două limbi străine de la o vârstă cât mai fragedă.

În plan internațional, UNESCO, prin [Declarația universală privind diversitatea culturală din 2001](#), Convenția internațională pentru protecția și promovarea diversității expresiilor culturale, Ziua Mondială a Diversității Culturale, Anul Internațional al Limbilor (2008), Ziua Mondială a Limbii Materne și prin orice acțiune destinată combaterii dispariției rapide a limbilor aflate în pericol. De curând, UNESCO a preluat obiectivul predării a cel puțin două limbi străine, în afară de limba maternă sau de limba de predare, iar [directoarea generală a UNESCO](#) predică multilingvismul pretutindeni în lume.

În plan economic, celebrul Raport Davignon din 2008 „Limbile fac afacerile” a fost urmat de un [studiu din 2012 realizat de The Economist Intelligence Unit](#) din revista *The Economist*, de unde reiese clar faptul că competențele lingvistice și culturale, și în...->

Director și editor: Christian Tremblay
Traducere de Oana Răican

Scrisoarea OEP este tradusă benevol în [bulgară](#), [croată](#), [engleză](#), [germană](#), [greacă](#), [italiană](#), [neerlandeză](#), [polonă](#), [portugheză](#), [rusă](#), și [spaniolă](#). Textele pot fi accesate on-line. Le mulțumim traducătorilor noștri! Puteți adăuga și alte limbi. [Contactați-ne!](#)

Puteți accesa Scrisorile precedente apăsând [aici](#)

În acest număr

- * Editorial: Evidență și coerență
- * Articole recente care nu trebuie ratate
- * Alte anunțuri și apariții

-> mod clar nu monolingvismul bazat exclusiv pe engleză, reprezintă o necesitate pentru dezvoltarea economică mondială. Numeroase studii actuale ajung la aceeași concluzie și fac recomandări similare, pe care le [prezentăm](#).

Astfel, discursul monolingv al englezei omniprezente este pretutindeni în retragere. Discursurile tunătoare și amenințătoare ale anilor '80 sunt din ce în ce mai rare și par depășite și, într-o oarecare măsură, reacționare. Înseamnă asta oare că ideile care stau la baza acestui discurs depășit și irațional și-au pierdut orice activitate și nu mai reprezintă temeiul unui plurilingvism de pură conveniență?

Doamna Androulla Vassiliou a declarat recent că „[multilingvismul este ADN-ul Europei](#)”. Totuși, toate discursurile ținute de doamna comisar...->

->.pentru Educație, Cultură, Multilingvism și Tineret de la investirea sa în funcție în 2010 au fost ținute în limba engleză. Există o contradicție între discursul ținut, a cărui sinceritate nu o contestăm, și simbolul transmis. Scriitorul Camille Toledo și psihologul și filosoful Heinz Wisman i-au răspuns în ediția din 25 iunie a Le Monde prin „[Identitatea Europei o reprezintă traducerea](#)”. Nu este vorba aici de o figură de stil. Pentru ca Europa să existe în inimi, este nevoie de cetățeni-traducători capabili să își asume apartenențe și fidelități multiple.

Noul președinte al Comisiei Europene, [Jean-Claude Juncker, este poliglot](#). Vicepreședinții și comisarii vor trebui și ei să fie. Carol Quintul a devenit, de voie de nevoie, poliglot pentru a putea domni. De ce nu ar face și ei același lucru?

De la 1 iulie, Italia a preluat președinția Uniunii Europene, în persoana Președintelui Consiliului de Miniștri, Matteo Renzi. [În contra unei practici](#) pe care o puteam considera profund înrădăcinată, site-ul președinției italiene trebuia, inițial, să fie bilingv: italiană și engleză. Împreună cu alte asociații europene, OEP a intervenit pe lângă Matteo Renzi. Franceza a fost adăugată englezei, probabil la intervenția președintelui francez, dar nu și germana? De ce nu a procedat Angela Merkel la fel? Pentru OEP, o cerință absolut minimală pentru președinția Uniunii o reprezintă limba țării care o deține, alături de engleză, franceză și germană. Să ne reamintim că, în 2008, președinția franceză a inclus italiana, spaniola și polona.

Putem presupune că guvernul francez apără franceza și multilingvismul la nivel european și în relațiile internaționale. Dar ce se întâmplă în interior?

Franța își formează înalții funcționari la o școală prestigioasă, Școala națională de administrație, deci unde sunt pregătiți numeroși membri ai Guvernului, precum și membrii din conducerea marilor companii internaționale.

Până la ora actuală, concursul de admitere la această instituție de învățământ oferea o gamă variată de opțiuni în materie de limbi străine. Or, [pentru concursul din 2014](#), înscrierea la testul de limbă se face în mod automat pentru limba engleză, și este necesară o derogare pentru a opta pentru o altă limbă din cele șapte (araba, germana, italiana, mandarina, portugheza, rusa, spaniola). Ne întrebăm de ce trebuie un candidat care excelează la germană (și probabil și la engleză) să fie discriminat în raport cu un alt candidat care știa doar engleza. Reforma este deci o încurajare a inculturii. Este un lucru grav, căci este, în mod evident, vorba despre o primă etapă spre impunerea unei singure limbi străine la concurs, în timp ce acest concurs este o referință pentru toate celelalte concursuri pentru funcționarii publici. [Concursul de admitere la ENM](#) (Școala națională de magistratură) a redus deja proba de limbă străină la o probă unică de limba engleză, în condițiile în care engleza este complet inutilă din punct de vedere profesional pentru majoritatea magistraților. De ce trebuie preferat un candidat bun la engleză în defavoarea unui candidat bun la arabă sau portugheză? Raționamentul care stă la baza acestor mari reforme este cu adevărat grotesc. Este adevărat că, la momentul respectiv, ministrul în exercițiu era doamna Rachida Dati, primar al arondismentului 7 din Paris, și unul...->

->dintre cail săi de bătaie îl reprezintă stimularea predării englezei la creșă.

Situația învățământului superior nu este mai bună. Întregul sector al limbilor, fie că este vorba de „limbi și civilizații străine”, inclusiv departamentele de studii anglofone, și departamentele de „limbi străine aplicate” se află în dificultate, iar pentru formările non-lingvistice, tendința este de a nu include limbile străine în diplomele obținute sau de a se limita la engleză, în baza ideii că limbile străine sunt specifice învățământului secundar. Aceasta presupune, în același timp, existența unei concepții pur instrumentale despre limbile străine, dar și întoarcerea spatelui celor mai profunde cerințe ale stării lumii.

Având în vedere faptul că, conform unei anumite ideologii, universitățile trebuie administrate ca niște întreprinderi, pe lângă misiunile specifice serviciilor publice, acestea desfășoară și activități comerciale. Iată motivul pentru care numeroase instituții de învățământ superior au elaborat programe de formare exclusiv în engleză pentru studenții străini care nu stăpânesc limba țării-gazdă. Fenomenul are o amploare europeană și a câștigat importanță în special în Germania, în Franța și în Italia.

La ora actuală, în Germania, constatăm că studenții care au urmat astfel de programe cunosc germana mai puțin la sfârșitul ciclului de învățământ decât la început și nu pot fi angajați în companiile germane din străinătate sau pe teritoriul național. Astfel de programe reprezintă doar comerț și nimic mai mult. Eroarea strategică este totală. Nu avem nevoie de monolingvi internaționali, dacă dorim să fim competitivi, [avem nevoie de absolvenți poligloți](#). În ciuda unei legi votate în iulie 2013 de Parlamentul francez, astfel de programe continuă să apară în Franța, [Ministerul nefăcând niciun efort pentru a aplica legea votată](#). Din fericire, instituțiile de învățământ superior sunt autonome, iar legea li se aplică fără a fi necesar vreun decret de punere în aplicare sau ...->

<p>-> vreo circulară ministerială. Instanța va decide.</p> <p>Evidența o reprezintă plurilingvismul, care, conform Consiliului Europei, reprezintă capacitatea de a folosi la diferite niveluri de competență mai multe limbi străine, având experiența mai multor culturi: Limbile străine nu sunt neatractive, ci o deschidere extraordinară către lume și o sursă de dezvoltare, o componentă incomparabilă a culturii generale. Limbile străine nu sunt instrumente pentru a comunica în suferință, ci vectori ai diversității în lume (spune-mi ...-></p>	<p>-> care sunt culorile lumii!), ele trebuie privite, conform formulei folosite de Henri Meschonnic, „ca un infinit care trebuie explorat, un infinit al sensului...”. Iată o întrebare culturală fundamentală. Coerența este ceea ce lipsește cel mai mult. De ce ne aflăm în acest punct? Este un subiect vast. Un lucru este sigur, vom avea mult de lucru în viitor și, pentru aceasta, avem nevoie de voi...</p>
--	---

Articole de neratat

Le Monde diplomatique din iulie 2014, de Vincent Doumayrou
[L'anglais règne dans les facultés bataves](#)
 Universitatea din Maastricht este un excelent exemplu de motive, și de probleme aferente, pentru folosirea englezei în învățământul superior din țările non-anglofone.

[O petiție pentru predarea arabei în școlile publice. De ce este acesta un lucru important](#)
 Predarea arabei în școlile publice din Franța este neglijată în ciuda unei cereri mari...

[UNESCO își asumă obiectivul 2 limbi străine în afară de principala limbă de predare \(1+2\)](#)
 ...

[6 Multilingual Benefits That You Only Get If You Speak Another Language](#)
 "If we spoke a different language, we would perceive a somewhat different world."...

[Migration, Multilingualism and Schooling in Southern European countries](#)
 MERIDIUM (*Multilingualism in Europe as a Resource for Immigration— Dialogue Initiative among the Universities of the Mediterranean*) is a three-year project (2009-2011) co-financed by the European Commission under the Lifelong Learning Programme (LLP), Key Activity 2 Languages.

[Euractiv. Learning languages a way out of crisis, says Vassiliou](#)
 Learning foreign languages can become a way for Europeans to exit the economic doldrums and find employment opportunities across borders, says language and culture Commissioner Androulla Vassiliou.
 ...

Multilinguismo, arma di seduzione dell'UE

Rivista di affari europei

di Marta Minotti

Una devastante onda di pessimismo ha sommerso l'Europa ...

Cupa mondială: când jucătorii fac un arbitru să iasă de pe teren, ce limbă vorbesc?

...

Carta Plurilingvismului în Zona Rinului Superior

Plurilingvismul nu este doar o aspirație culturală, ci o necesitate economică. Acest lucru este dovedit în mod concret în [Carta plurilingvismului în zona Rinului Superior](#) din mai 2013.

...

Abdou Diouf pledează pentru diversitate culturală și lingvistică

Datele importante din existența Organizației Internaționale a Francofoniei (OIF) din ultimii 10 ani, bilanțul ultimului an, naționalism și globalizare, drepturile omului și homofobie, apropierea Québec-Africa: iată câteva subiecte abordate pentru le Devoir de către Abdou Diouf, Secretar general al OIF.

Learning second language 'slows brain ageing'

[Poliglotti4.eu](#) 02/06/2014

Researchers found that reading, verbal fluency and intelligence were improved in a study of 262 people tested either aged 11 or in their seventies.

Anunțuri și apariții

Un muzeu, centru de decoperire a limbilor lumii, în inima Parisului

Omniprezent până și în visele noastre, limbajul joacă un rol esențial în viața noastră. Pe o suprafață de aproape 170 m², expoziția permanentă MUNDOLINGUA vă invită să îi descoperiți secretele într-o vizită neobișnuită prin numeroasele sale spații tematice.

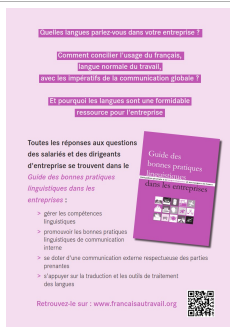
Novice sau inițiat, expoziția este accesibilă tuturor. Aceasta propune diferite niveluri de intrare, prin lectură și ascultare pe ecrane tactile, jocuri, interacțiuni cu numeroase obiecte neobișnuite: capete vorbitoare, arbori lingvistici, cuburi și cărămizi sintactice, diferite instrumente folosite de lingviști pe teren, copii ale pietrei din Rosetta, mașina de codificare Enigma, etc.

ASSOCIATION MUNDOLINGUA

10 rue Servandoni – 75006 Paris - tél. +33 (0)1 56 81 65 79

<http://www.mundolingua.org/> - contact@mundolingua.org

Zilnic: 10.00 – 19.00

Le Guide des bonnes pratiques linguistiques dans les entreprises

Ce limbă vorbiți în firma dvs.?

Cum să împăcați folosirea francezei, limba normală de lucru, cu imperativele comunicării globale?

De ce sunt limbile o resursă formidabilă pentru companie?

...

[De citit](#)

Les Cahiers de l'OEP
Apel pentru contribuții 2014

Plurilingvism și creativitate științifică

Observatorul european al plurilingvistului a creat, în aprilie 2014, *Les cahiers de l'OEP*, în care vor fi publicate documentele „Assises du plurilinguisme”, precum și intervențiile cu ocazia colocviilor sau atelierelor organizate de Observatorul european al plurilingvistului sau în colaborare cu alte organisme.
Data limită: 1 mai 2015

Il Primo Congresso Mondiale dei Diritti Linguistici si terrà a Teramo, in Italia, dal 19 al 23 maggio 2015.

Questo Congresso riunirà di fatto la XIV Conferenza internazionale dell'Accademia Internazionale di Diritto Linguistico sul diritto e la lingua e la IX Giornate dei Diritti Linguistici. Oltre all'AIDL e all'Associazione LEM-Italia, questa manifestazione è sostenuta dal partenariato scientifico dell'Osservatorio Europeo del Plurilinguismo, dell'Osservatorio internazionale dei diritti linguistici, del Gruppo di Politiche linguistiche della Società di Linguistica Italiana, del DORIF-Università, della rete dell'Eurolinguistica e di numerose Università del mondo intero e segnatamente dell'Università di Teramo che ospiterà il Congresso.

Scadenza : 31 agosto 2014

© University Council of Modern Languages, University of Southampton
14/07/2014 Two major campaigns for languages launched today

1. By All Party Parliamentary Group on Languages
2. By the University Council of Modern Languages

5. Bremer Symposion zum Sprachenlernen und -lehren

Inhalt & Vielfalt: Neue Herausforderungen für das Sprachenlernen und -lehren an Hochschulen

Freitag, 20. Februar bis Samstag, 21. Februar 2015
an der Universität Bremen

Anmeldung : ab dem 1. September 2014

GEPE, Grupul de studiu privind plurilingvistul european (EA 1339 LiLpa), organizează în 25 și 26 septembrie 2014 la Universitatea din Strasbourg un colocviu cu titlul:

Emergența noțiunilor de „drepturi lingvistice” și „drept la limbă”. Contribuția unei abordări istorice

Înscriere până pe 15 septembrie 2014

	<p>Colocviul internațional Montpellier III - Initiative ELAN Afrique (OIF) Predarea și învățarea limbilor în contexte bi-multilingve 26-27 martie 2015, Universitatea Montpellier III Apel pentru comunicări (Data limită: 15 septembrie 2014)</p>
	<p>Numărul 6/2014 al Cahiers du GEPE (Grupul de studiu privind plurilingvismul european) a apărut:</p> <p style="text-align: center;">Politiques linguistiques en Europe. La question du Cadre européen commun de référence pour les langues (CECR)</p> <p>Disponibil gratuit online: http://www.cahiersdugepe.fr/index.php?id=2608</p>
	<p><u>Quaderna n°2 - Plurilinguisme : de l'expérience multiculturelle à l'expérimentation</u></p> <p>Ca revistă transdisciplinară multilingvă, <i>Quaderna</i> nu putea să nu facă o analiză a mizelor poetice, cognitive și politice ale plurilingvismului...</p>

Dacă doriți să vă dezabonați de la această Scrisoare electronică, răspundeți la acest mesaj cu titlul NU